

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL KELEIVIŲ VEŽIMO KELIŲ TRANSPORTU REGULIARIAISIAIS REISAIS VIETINIO (MIESTO) REGULIARAUS SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS VIENKARTINIŲ IR TERMINUOTŲ BILJETŲ KAINŲ NUSTATYMO

2021-09-20

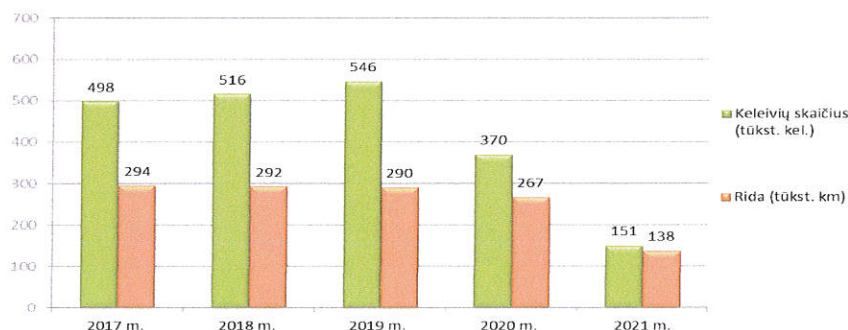
Jonava

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso imperatyvia nuostata keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais konkrečius tarifų dydžius nustato savivaldybių tarybos. Šie tarifų dydžiai peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per metus, atsižvelgiant į vežimo sąnaudų, gautų pajamų pokyčius ir viešųjų paslaugų sutartyse tarp savivaldybės ir vežėjų numatytus įsipareigojimus. Miesto bilietų kainos nesikeičia jau daugiau kaip 5 metai ir šiuo metu yra vienos mažiausių šalyje. Šiuo metu miesto viešajame transporte galioja Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 1 TS-42, nuo 2016 m. kovo 1 d. nustatytos važiavimo UAB „Jonavos autobusai“ vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutuose bilietų kainos su pridėtinės vertės mokesčiu:

- vienkartinio bilieto – 0,50 Eur;
- vienkartinio bilieto su 50 proc. lengvata – 0,25 Eur;
- vienkartinio bilieto su 80 proc. lengvata – 0,10 Eur;
- terminuotas (mėnesinis) bilietas kalendorinėmis dienomis – 24,00 Eur;
- terminuotas (mėnesinis) bilietas kalendorinėmis dienomis su 50 proc. nuolaida – 12,00 Eur;
- terminuotas (mėnesinis) bilietas kalendorinėmis dienomis su 80 proc. nuolaida – 4,80 Eur;
- terminuotas (mėnesinis) bilietas darbo dienomis – 17,00 Eur.

Miesto maršrutus užsako savivaldybė, ji nustato maršrutų, reisų skaičių, tvirtina eismo tvarkaraščius ir tarifus. Per 2021 m. bendrovė užtikrino susisiekimą Jonavos mieste 7 miesto maršrutais, dar vienas nevykdomas, atlikus maršrutų optimizavimą nuo 2018 m. rugsėjo mėnesio.

Bendrovės miesto maršrutų pagrindiniai nefinansiniai veiklos rodikliai yra nuvažiuota autobusų rida ir pervežtų keleivių skaičius.

1 pav. Keleivių skaičiaus ir ridos dinamika miesto maršrutuose 2017 m. – 2021 m. (* 2021 m. 1-7 mėn.).

Miesto maršrutais per 7 šių metų mėnesius nuvažiuota 138,1 tūkst. km (su keleiviais), o bendra (nulinė ir su keleiviais) rida sudarė 146,2 tūkst. km, pervežta 150,8 tūkst. keleivių. Kaip kito vežtų keleivių skaičius ir autobusų nuvažiuota rida su keleiviais per pastaruosius 5 metus, pateikta 1 paveiksle.

2021 m. 1 – 7 mėnesių miesto maršrutų veiklos rezultatas ir praėjusių 4 metų rodikliai (1 lentelė):

Metai	2021 (1-7 mėn.)	2020 m.	2019 m.	2018 m.	2017 m.
Keleivių skaičius (tūkst.)	150,8	369,8	546,4	516,4	497,8
Pajamos (tūkst. Eur)	66,9	156,3	234,5	223,4	213,3
iš jų: kompensacijos už keleivių lengv.	15,9	43,7	72,6	74,9	61,2
Savivaldybės patvirtintų visuomenei būtinų maršrutų nuostolių kompensacija (tūkst. Eur)	222,2	257,0	197,7	187,3	167,2
Sąnaudos (tūkst. Eur)	261,8	409,2	427,9	406,7	377,9
iš jų: paslaugos savikaina	173,9	282,0	310,9	293,5	273,4
iš jų: autobusų nusidėvėjimas	27,3	38,3	29,3	26,6	27,6
degalai	32,7	53,1	63,9	64,5	54,8
remonto sąnaudos ir techn. aptarnavimas	15,5	22,1	29,0	24,0	21,7
vairuotojų ir remonto darbininkų darbo užmokestis	90,6	156,1	178,0	168,4	161,5
kita	7,7	12,5	10,7	10,1	7,8
veiklos sąnaudos	87,9	127,2	117,0	113,2	104,5
Pajamos 1 keleiviui (Eur)	0,44	0,42	0,43	0,43	0,43
Sąnaudos 1 keleiviui (Eur)	1,74	1,11	0,78	0,79	0,76
iš jų: paslaugos savikaina	1,15	0,76	0,57	0,57	0,55
veiklos sąnaudos	0,58	0,34	0,21	0,22	0,21
Pajamos, dengia visas sąnaudas, %	26	38	55	55	56
Pajamos, dengia paslaugų savikainą, %	38	55	75	76	78
Vidutinė kuro kaina, (Eur/l)	0,81	0,72	0,83	0,84	0,76
Vidutinis vairuotojų – konduktorių DU, (Eur/mėn.)	1032	991	1106	1044	1044

Miesto maršrutuose bendrovė per 2021 m. 1 – 7 mėnesius gavo 66,9 tūkst. Eur pajamų, kurias sudaro pajamos už parduotus bilietus ir kompensacijos už lengvatinius bilietus. Miesto pervežimuose sąnaudų per minimą laikotarpį patirta 261,8 tūkst. Eur (173,9 tūkst. Eur tiesioginių ir 87,9 tūkst. Eur bendrųjų ir administracinių). Nors miesto maršrutų rida ir sumažėjo apie 8 proc., tačiau finansavimo poreikis didėjo, nes dėl judėjimo apribojimų pajamos už bilietus sumažėjo daugiau kaip 33 proc. Pritraukti daugiau keleivių ir maršrutuose uždirbti daugiau pajamų nebuvo jokios galimybės (mokslo nuotoliniu būdu, nuotolinis darbas, sergamumas, saviizoliacijos, veiklų ribojimai, raginimai nesinaudoti viešuoju transportu, gyventojų pajamų mažėjimas ir kt.).

Gaunamos pajamos padengia tik 38,3 proc. paslaugos savikainos (degalai, techninis aptarnavimas ir remontas, vairuotojų ir remonto darbininkų darbo užmokestis, kitos tiesioginės sąnaudos), kurią sunku mažinti dėl augančių kuro kainų, didėjančio darbo užmokesčio, remonto ir kitų paslaugų brangimo. Taip pat negalime mažinti ir reisų skaičiaus, nes išlieka reikalavimai užtikrinti reikiamą atstumą tarp važiuojančiųjų. Atsirado ir neplanuotų, papildomų sąnaudų pandemijos metu, kurios turi užtikrinti COVID 19 prevenciją. Manome, kad labiau mažinti nuo įmonės veiklos priklausančias sąnaudas nebus efektyvu, nes gali nukentėti darbo kokybė.

Esant dabartinėms kainoms iš keleivių vežimo gaunamos miesto pervežimų pajamos net pagrindines dvi sąnaudas (autobusų vairuotojų ir remonto darbininkų darbo užmokestį ir sunaudotus degalus) dengia tik 54 proc. (123,4 tūkst. Eur per 2021 m. 7 mėnesius). O norint, kad mūsų paslaugos būtų aukštesnio lygio, reikia ir transporto priemonės atnaujinti, ir žymiau kelti vairuotojams atlyginimus, kurių vidurkis (bruto) per šiuos metus sudaro tik 1032 Eur, o serviso remonto darbininkų 1009 Eur.

Kad miesto maršrutai nebūtų tokie nuostolingi ir rajono savivaldybė galėtų bent kiek sumažinti viešojo transporto finansavimo poreikius, būtina didinti bilietų kainas, kad galėtume sumažinti dėl paslaugų, prekių kainų ir atlyginimų augimo bei keleivių sumažėjimo dėl COVID-19 pandemijos poveikio, patiriamus nuostolius. Paslauga, kuri įmonei atsieina už pervežtą keleivį mieste 1,74 Eur (0,78 Eur 2019 m.), parduodame už 0,44 Eur (0,43 Eur 2019 m.).

Padidinti vienkartinio bilieto kainą reiktų bent iki 0,70 Eur (0,35 Eur su 50 proc. lengvata; 0,14 Eur su 80 proc. lengvata). Keleiviui vienkartinio bilieto kaina didėtų 0,20 Eur (40 proc.), tačiau siūlome taikyti žymiai didesnes nuolaidas terminuotiems bilietams, nes esant dabartinėms nuolaidoms, terminuoti bilietai perkami labai vangiai, t.y. tik tuo atveju, jei keleivis kasdien naudojais viešuoju transportu bent du ar daugiau kartų. Keleiviams perkant vienkartinius miesto bilietus autobuse, daug laiko užima keleivių bilietavimas (centų skaičiavimas ir gražos atidavimas), todėl autobusai arba vėluoja, arba reikia ilginti važiavimo trukmę, kas keleiviams yra nepatrauklu. Be to siekiame, kad keleiviai, įsigydami terminuotus bilietus atsiskaitytų bankine kortele arba už važiavimą mokėtų mobiliąją programėle, nes kasmet žymiai brangsta grynųjų pinigų inkasavimo paslaugos, be to ir atsiskaitymas grynaisiais tampa nepatrauklus ir nerekomenduojamas. Dėl miesto bilietų kainų didinimo pasikeistų kai kurios kainos ir priemiestiniuose maršrutuose, nes remiantis Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2011 m. balandžio 28 d. sprendimu Nr. 1 TS – 120, konkreti minimali vieno važiavimo bilieto kaina vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutuose negali būti mažesnė nei nustatyta vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutuose. Labiau didinti bilieto vienkartinio bilieto kainą neapsimoka, nes drastiškai padidėjusi kaina gali duoti atvirkštinį efektą – sumažinti keleivių skaičių, kas vėl padidintų nuostolius.

Palyginimui 2 lentelėje pateikiame kai kurių Lietuvos miestų, savivaldybių patvirtintų miesto vienkartinį bilietų kainų dydžius.

Miesto vienkartinį bilietų kainų didinimas leistų įmonei realiai gauti didesnes pajamas, kas leistų išvengti drastiško nuostolių didėjimo ateityje ir leis skirti daugiau lėšų kokybiškam paslaugų kokybės užtikrinimui. Siekiant aukštesnės paslaugų kokybės, kainų kėlimas neišvengiamas.

Direktorius

Otaras Urbanas

MIESTO PERVEŽIMŲ VIENO MĖNESIO RODIKLIAI, KEIČIANTIS MIESTO VIENKARTINIO BILJETO KAINAI

Bilietų kaina	Galiojančio kainos			Planuojamos kainos ^{1 2 3}			Pelnas/Nuostolis (+/-) vidutiniškai per mėn. (reminantis 2021 m. 1-7 mėn. sąnaudų duomenimis - 37393 Eur per mėn.)			Planuojamos kainos ^{1 2 3}			Pelnas/Nuostolis (+/-) vidutiniškai per mėn. (reminantis 2021 m. 1-7 mėn. sąnaudų duomenimis - 37393 Eur per mėn.), o keleivių skaičių imanti pagal 2019 m.														
	su PVM	0.40 €	0.39 €	0.70 €	0.48 €	0.41 €	0.80 €	0.55 €	0.47 €	0.73 €	0.50 €	0.43 €	19204	1680	305	0.70 €	0.48 €	0.41 €	36734	3192	4087	0.64 €	0.44 €	0.38 €			
Keleivių skaičius (vnt.)*	0.46 €	0.37 €	0.36 €	0.64 €	0.44 €	0.38 €	19204	1680	305	19204	1680	305	19204	1680	305	0.64 €	0.44 €	0.38 €	36734	3192	4087	0.64 €	0.44 €	0.38 €			
Dabartiniu metu*	9,553 €			-----			-----			-----			-----			-----			-----			-----			-----		
Nepasikeitęs keleivių skaičius	-----			13,187.39 €			15,073.90 €			-24,205.61 €			15,073.90 €			-22,319.10 €			26,533.61 €			-10,859.39 €					
Sumažėjus keleivių skaičiui vidutiniškai 5 proc.**	-----			13,144.66 €			15,024.94 €			-24,248.34 €			15,024.94 €			-22,368.06 €			26,386.46 €			-11,006.54 €					
Sumažėjus keleivių skaičiui vidutiniškai 10 proc.**	-----			13,101.93 €			14,975.98 €			-24,291.07 €			14,975.98 €			-22,417.02 €			26,239.31 €			-11,153.69 €					
Sumažėjus keleivių skaičiui vidutiniškai 15 proc.**	-----			13,059.20 €			14,927.02 €			-24,333.80 €			14,927.02 €			-22,465.98 €			26,092.16 €			-11,300.84 €					

* vidutiniškai per vieną mėn. (apskaičiuota pagal 2021 m. 1-7 mėn. duomenis).

** keleivių skaičiui įtakos turi tik pasikeitusi bilieto kaina. keleivių skaičius, reminantis 2019 m. (kol nebuvo ribojimu).

¹ vienkartinio bilieto kaina.

² kaina su 42 proc. nuolaida (mėnesinis bilietas darbo dienom).

³ kaina su 33 proc. nuolaida (mėnesinis bilietas kalendorinėm dienom).

TERMINUOTŲ MIESTO MARŠRUTŲ BILJETŲ SKAIČIUOTĖSPagal 2021 metus:

Vidutiniškai kalendorinių dienų per mėnesį	30.4
Vidutiniškai darbo dienų per mėnesį	21.0

Planuojama vienkartinio bilieto kaina **0.70 €**

1. Mėnesinis (kaupiamasis) bilietas kalendoriniam mėnesiui (dabartinė kaina)

$$30.4 * 0.70 \text{ €} * 2 \text{ kartai} - 42\% \text{ nuolaida} = \mathbf{25.00 \text{ €}} * (24.00 \text{ €})$$

2. Mėnesinis bilietas darbo dienomis (dabartinė kaina)

$$21.0 * 0.70 \text{ €} * 2 \text{ kartai} - 33\% \text{ nuolaida} = \mathbf{20.00 \text{ €}} * (17.00 \text{ €})$$

3. Mėnesinis (kaupiamasis) bilietas su 50 proc. lengvatine nuolaida visomis dienomis (dabartinė kaina)

$$25.00 \text{ €} - 50\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{12.50 \text{ €}} \quad (12.00 \text{ €})$$

4. Mėnesinis (kaupiamasis) bilietas su 80 proc. lengvatine nuolaida visomis dienomis (dabartinė kaina)

$$25.00 \text{ €} - 80\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{5.00 \text{ €}} \quad (4.80 \text{ €})$$

5. Terminuotas bilietas trim mėnesiam

$$25 \text{ €} * 3 \text{ mėnesiai} - 7\% \text{ nuolaida} = \mathbf{70.00 \text{ €}}$$

6. Terminuotas bilietas su 50 proc. lengvatine nuolaida trim mėnesiam

$$70.00 \text{ €} - 50\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{35.00 \text{ €}}$$

7. Terminuotas bilietas su 80 proc. lengvatine nuolaida trim mėnesiam

$$70.00 \text{ €} - 80\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{14.00 \text{ €}}$$

8. Terminuotas bilietas šešiem mėnesiam

$$25 \text{ €} * 6 \text{ mėnesiai} - 9.5\% \text{ nuolaida} = \mathbf{136.00 \text{ €}}$$

9. Terminuotas bilietas su 50 proc. lengvatine nuolaida šešiem mėnesiam

$$136.00 \text{ €} - 50\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{68.00 \text{ €}}$$

10. Terminuotas bilietas su 80 proc. lengvatine nuolaida šešiem mėnesiam

$$137.00 \text{ €} - 80\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{27.20 \text{ €}}$$

11. Terminuotas bilietas dvylikai mėnesių

$$25 \text{ €} * 12 \text{ mėnesių} - 12\% \text{ nuolaida} = \mathbf{264.00 \text{ €}}$$

12. Terminuotas bilietas su 50 proc. lengvatine nuolaida dvylikai mėnesių

$$264.00 \text{ €} - 50\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{132.00 \text{ €}}$$

13. Terminuotas bilietas su 80 proc. lengvatine nuolaida dvylikai mėnesių

$$264.00 \text{ €} - 80\% \text{ lengv. nuolaida} = \mathbf{52.80 \text{ €}}$$

* Galutinė ilgalaikio bilieto kaina be nuolaidos apvalinama 1 € tikslumu.

Jonavos rajono savivaldybės merui

2021-09-21 Nr. S-157

DĖL KELEIVIŲ VEŽIMO KELIŲ TRANSPORTU REGULIARIAISIAIS REISAIŠ VIETINIO (MIESTO) REGULIARAUS SUSISIEKIMO MARŠRUTAIŠ BILJETŲ KAINŲ NUSTATYMO

Papildydami UAB „Jonavos autobusai“ 202-09-20 raštą Nr. 156 „Dėl keleivių vežimo kelių transportu reguliariaisiais reisais vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisieikimo maršrutais tarifų dydžių ir vietinio (miesto) reguliaraus susisieikimo maršrutais bilietų kainų nustatymo“, prašome nuo 2021 m. gruodžio 1 d. Jonavos rajono savivaldybės tarybos sprendime taip pat nustatyti:

Vietinio (miesto) reguliaraus susisieikimo maršrutuose bilietų kainas su pridėtinės vertės mokesčiu: atsiskaitant mobiliąja programėle* su galimybe per 30 min. nemokamai persėsti į kitus miesto autobusus:

1. 0,70 Eur vienkartinis bilietas;
2. 0,35 Eur vienkartinis bilietas su 50 proc. lengvata;
3. 0,14 Eur vienkartinis bilietas su 80 proc. lengvata.

* Nuo 2021 m. gruodžio 1 d. atsiskaitant mobiliąja programėle ir per kalendorinį mėnesį pažymėjus kelionių už žemiau nurodytas sumas, vienos kelionės (vienkartinis) bilietas automatiškai tampa terminuotu kalendoriniu mėnesiniu elektroniniu bilietu:

- 1) kai pažymima kelionių, nesinaudojant lengvata, už 25,00 Eur;
- 2) kai pažymima kelionių, naudojantis 50 proc. lengvata, už 12,50 Eur;
- 3) kai pažymima kelionių, naudojantis 80 proc. lengvata, už 5,00 Eur.

Direktorius

Otaras Urbanas